

Verotus ja tuloverojärjestelmä

Tilinpäätös ja verotus

Välittömän verotuksen perusteet

Vero peritään tulon saajalta (välitön vero) vrt. arvonlisävero

Vero määräytyy verotettavan tulon perusteella

Verotettava tulo = veronalaiset tulot – vähennyskelpoiset menot ja muut vähennykset

Keskeinen lainsäädäntö

Tuloverolaki (TVL)

koskee kaikkia verovelvollisia

luonnollisen henkilön verotettavan tulon säännökset

Laki elinkeinotulon verottamisesta (EVL)

elinkeino toiminnan verotettavan tulon laskentasäännöt

Maatalouden tuloverolaki (MVL)

maatalouden verotettavan tulon laskentaa koskevat säännökset

Muita keskeisiä lakeja

Ennakkoperintälaki ja -asetus

- ennakonkanto ja ennakonpidätyksen toimittaminen

Veroasteikkolaki

- annetaan vuosittain
- taulukko valtion veron määrästä

kunnallisvero, kirkollisvero ja sosiaalivakuutus-maksu, eri päätökset

Laki verotusmenettelystä (VML)

- Ilmoitusvelvollisuus
- verotuksen toimittaminen
- Muutoksenhaku
- ennakon käyttäminen

Laki varojen arvostamisesta verotuksessa

- käyttöomaisuuskiinteistöjen vertailuarvot (verotusarvot) vaikuttavat nettovarallisuuteen ja sitä kautta yritystulon jakoon (pääomatulo- osuuteen)

Tulolähteet

Suomen lainsäädännössä yrityksen tulonlähteet määritellään pääasiassa elinkeinoverolain (EVL), maatilatalouden tuloverolain (MVL) ja tuloverolain (TVL) mukaan. Yrityksen tulot jaetaan kolmeen pääasialliseen tulolähteeseen:

Elinkeinotoiminnan tulolähde: Tähän kuuluvat kaikki elinkeinotoiminnasta saadut tulot, jotka verotetaan elinkeinoverolain mukaan. Esimerkiksi osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen tulot kuuluvat pääasiassa tähän tulolähteeseen.

Maatalouden tulolähde: Maatalouden harjoittamisesta saadut tulot verotetaan maatilatalouden tuloverolain mukaan. Tämä koskee esimerkiksi maatiloja ja muita maataloutta harjoittavia yrityksiä.

Henkilökohtainen tulolähde: Tämä kattaa muun toiminnan tulot, joita ei pidetä elinkeinotoimintana tai maatalouden harjoittamisena. Henkilökohtainen tulolähde koskee esimerkiksi avoimia yhtiöitä, kommandiittiyhtiöitä, yleishyödyllisiä yhdistyksiä ja säätiöitä.

Tulolähteet ovat siis samat, kuin yksityishenkilöllä.

Elinkeinotoiminnan tulolähde

Määritelmä: Elinkeinotoiminnan tulolähteeseen kuuluu kaikki verovelvollisen harjoittama liike- ja ammattitoiminta.

Verotus: Verotetaan elinkeinoverolain (EVL) mukaan.

Tunnusmerkit: Voiton tavoittelu, itsenäisyys, suunnitelmallisuus, jatkuvuus, taloudellinen riski ja suuntautuminen laajaan asiakasjoukkoon.

Nettovarallisuus: Elinkeinotoiminnan nettovarallisuus määritetään elinkeinotoiminnan varojen ja velkojen erotuksena.

Maatalouden tulolähde

Määritelmä: Maatalouden tulolähteeseen kuuluu varsinainen maatalous sekä erikoismaatalous ja maa- tai metsätalouteen liittyvä muu toiminta.

Verotus: Verotetaan maatilatalouden tuloverolain (MVL) mukaan.

Nettovarallisuus: Maatalouden nettovarallisuus saadaan vähentämällä maatalouden tulolähteeseen kuuluvista varoista maatalouteen kuuluvat velat.

Vuokratulot: Maatilan vuokratuloja verotetaan pääomatulona tai maatalouden tulona riippuen vuokrauksen kohteesta.

Henkilökohtainen tulonlähde

Määritelmä: Henkilökohtaiseen tulolähteeseen kuuluu kaikki muu toiminta, joka ei ole elinkeinotoimintaa tai maataloutta.

Verotus: Verotetaan tuloverolain (TVL) mukaan.

Esimerkkejä: Elinkeinotoimintaan kuulumattoman kiinteistön ja huoneisto-osakkeen vuokraus, passiivinen arvopaperiomistus, osakslainan korot.

Henkilöyhtiöt: Tämä tulolähde koskee erityisesti henkilöyhtiöitä, kuten avoimia yhtiöitä ja kommandiittiyhtiöitä.

Verovuosi

Ajanjakso, jolta saatuja tuloja verotetaan

- luonnollisilla henkilöillä kalenterivuosi
- liiketoimintaa harjoittavat:
 - tulot niiltä tilikausilta, jotka ovat päättyneet kalenterivuoden aikana
 - Jos saman kalenterivuoden aikana päättyy useampi tilikausi, tulot lasketaan yhteen

Verotuksen vaiheet

1. Ennakkoperintä

- verovuoden aikana
- ennakonpidätys ja ennakkovero

2. Veroilmoitukset

- antoajankohdat vaihtelevat

3. Verotuksen toimittaminen

4. Jäännösveron maksaminen tai palautuksen saaminen

Ennakkoperintä

Tavoitteena on periä veroa sitä mukaa kuin tuloja kertyy

Ennakonpidätys:

- maksaja vähentää veron palkasta, sosiaalietuudesta yms. ja tilittää verohallinnolle
- yritykselle maksamastaan työkorvauksesta ellei yritys ole ennakkoperintärekisterissä
 - oy sekä ay ja ky 13 %
 - tmi 60 % ellei verokorttia
- (tarkista www.ytj.fi)

Ennakkovero

- Ennakkovero on vero, jonka maksaa yritys tai yksityishenkilö arvioitujen tulojen perusteella verovuoden aikana.
- Sitä maksetaan yleensä kuukausittain tai neljännesvuosittain, ja se vähennetään lopullisesta verosta.
- Liian suuri ennakkovero palautetaan, kun taas liian pieni osa maksetaan jäännösverona.

Veroilmoitukset

Esitöytetty veroilmoitus:

- muutokset OmaVerossa tai paperilomakkeilla.
- palautus: 7.5., 14.5. tai 21.5.

Liikkeen- ja ammatinharjoittaja:

- 5-lomake palautus viimeistään 2.4

Yhtymät (ky/ay):

- 6A-lomake palautus viimeistään 2.4.

Osakeyhtiöt:

- 4 kk:n kuluessa tilikauden päättymisestä

Metsätalouden veroilmoitus:

- (lomake 2C) viimeistään 2.4.

Maatalouden veroilmoitus:

- (lomake 2) viimeistään 2.4.

Verotuksen toimittaminen

Huomioidaan:

- verovelvollisen tekemät muutokset: tulot ja vähennykset
- viran puolesta tehtävät vähennykset: esim. tulonhankkimisvähennys, ansiotulovähennys, eläketulovähennys

Lasketaan veron määrä ja verrataan sitä

- ennakonpidätyksiin ja maksettuihin ennakkoveroihin.

Verotus valmistuu eri verovelvollisilla eri aikaan, ei määrättyjä päivämääriä.

Verotuspäätös (laskelma verotettavasta tulosta ja tuloverosta)

Jäännösvero maksetaan, jos ennakonpidätykset ja ennakkoverot eivät kata lopullista veroa.

Veronpalautus tapahtuu, jos verovelvollinen on maksanut liikaa.

Maksut ja palautukset

Jäännösveron maksaminen

Eräpäivät: Jäännösveron eräpäivät määräytyvät verotuksen päättymiskuukauden mukaan, esimerkiksi 1.7. ja 1.9. toukokuussa päättyvältä verotukselta.

Maksutapa: Jäännösveron voi maksaa OmaVeron, verkkopankin, e-laskun tai suoramaksun kautta.

Korko: Jäännösverolle kertyy huojaennettua viivästyskorkoa, joka on vuonna 2025 6,5 %.

Veronpalautuksen saaminen

Maksupäivät: Yhteisöjen veronpalautukset maksetaan pankkitileille verotuksen päättymiskuukauden jälkeen 5. päivänä, esimerkiksi 5.7. toukokuussa päättyvälle verotukselle.

Palautustapa: Veronpalautukset siirretään suoraan yrityksen pankkitilille.

Muutokset verotukseen (verovelvollinen)

Muutoksenhakuaika

- 3 vuotta verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta. Esimerkiksi verovuoden 2020 muutoksenhakuaika päättyy 2.1.2024.

Muutoksen haku

Oikaisulautakunta: Ensimmäinen muutoksenhakuvaihe on oikaisuvaatimus, joka tehdään verotuksen oikaisulautakunnalle.

Hallinto-oikeus: Jos et ole tyytyväinen oikaisulautakunnan päätökseen, voit valittaa hallinto-oikeuteen.

Korkein hallinto-oikeus (KHO): Viimeinen muutoksenhakuvaihe on valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos hallinto-oikeuden päätös ei tyydytä. KHO voi myöntää valitusluvan, jos asian ratkaisulla on merkitystä lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai jos siihen on muu painava syy.

Muutoksen haku (Verottaja)

Verohallinto voi myös tehdä oikaisun viranomaisaloitteisesti

- 3 vuotta (verovuosi) hyväksi tai vahingoksi

Tuloverojärjestelmä

Luonnollisen henkilön tulolajit (HUOM! EI KOSKE MUITA OIKEUSHENKILÖITÄ)

- Ansiotulot
- Pääomatulot

PÄÄOMATULOT

- omaisuuden tuotto, omaisuuden luovutuksesta saatu voitto ja muu tulo, jota varallisuus on kerryttänyt
- korkotulot, vuokratulot, voitto-osuudet, luovutusvoitot, jaettavan yritystulon pääomatulo- osuus, osa osingoista

Pääomatuloveron laskeminen

Verotettavan pääomatulon määrä:

- + Veronalainen pääomatulo
- Tulon hankkimisesta/säilyttämisestä aiheutuneet menot

Pääomatulon verokanta

- 30 %, yli 30.000 pääomatulosta 34 %
- maksetaan veroa vain valtiolle

Esimerkki:

Henkilön verotettava tulo on 70 000€.

Pääomatuloveron määrä on:

$$30\ 000\text{€} * 30\% + (70\ 000\text{€} - 30\ 000\text{€}) * 34\% = 22\ 600\text{€}$$

Alijäämä / tappio

Alijäämä

Alijäämä syntyy, kun pääomatuloista tehtävät vähennykset ylittävät pääomatulot, kuten vuokra-asunnon remonttikulut vuokratuloja suurempina.

Alijäämähyvitys (ansiotulot)

Määritelmä: Alijäämähyvitys on automaattinen vähennys ansiotulojen verosta, jos pääomatuloista tehtävät vähennykset ylittävät pääomatulot.

Hyvityksen määrä: Hyvitys on 30 % alijäämästä, enintään 1 400 euroa vuodessa.

Pääomatulolajin tappio

Määritelmä: Jos alijäämähyvityksen enimmäismäärä ylittyy, ylimenevä osa lasketaan pääomatulolajin tappioksi.

Vähennyskelpoisuus: Tappiota voidaan vähentää seuraavien 10 vuoden aikana saaduista pääomatuloista.

Alijäämä lapsikorotus (NTK)

Lapsikorotus: Alaikäisten lasten osalta hyvityksen enimmäismäärää korotetaan 400 eurolla ensimmäisestä ja 800 eurolla kahdesta tai useammasta lapsesta, jolloin maksimi nousee 2 200 euroon vuodessa.

Esimerkki

Matti ja Maija ovat aviopari, joilla on kaksi alaikäistä lasta. Heillä on asuntolaina, jonka korot ovat suuremmat kuin heidän pääomatulonsa, mikä aiheuttaa alijäämän. Vuonna 2024 heidän pääomatulojen alijäämä on 5 000 euroa.

Alijäämähyvitys:

Alijäämähyvitys on 30 % alijäämästä, eli 1 500 euroa (30 % x 5 000 euroa).

Lapsikorotus: Koska Matti ja Maija elättävät kahta alaikäistä lasta, he saavat lapsikorotuksen.

Lapsikorotus on 400 euroa ensimmäisestä lapsesta ja 400 euroa toisesta lapsesta, yhteensä 800 euroa.

Näin ollen heidän alijäämähyvityksensä enimmäismäärä on 2 200 euroa (1 400 euroa + 800 euroa lapsikorotus).

Tämä summa vähennetään heidän ansiotulojen verosta.

Ansiotulojen verotus

ANSIOTULOT

- kaikki ne tulot, jotka eivät ole pääomatuloa
- palkka- ja eläketulot, osa yritystulosta

Verotettava ansiotulo:

+ Veronalainen ansiotulo

- Tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet menot

Ansiotulon vero:

- kunnalle noin 4,36 -10,86 % (kuntakohtaiset päätökset)
- seurakunnalle 1 – 2 % (seurakuntakohtainen)
- sairausvakuutusmaksu noin 1,5-1,8 % (verohallinnon päätös)
- valtiolle progressiivisen tuloveroasteikon mukaan
- yleisradiovero

Valtion tuloveroasteikko 2025

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
0 – 21 200	0	12,64
21 200 – 31 500	2 679,68	19,00
31 500 – 52 100	4 636,68	30,25
52 100 – 88 200	10 868,18	34,00
88 200 – 150 000	23 142,18	41,75
150 000 -	11 351,50	44,25

Verotettavan ansiotulon laskeminen

Verotettava ansiotulo lasketaan seuraavasti (ks. edellinen taulukko):

Vero alarajan kohdalla + (Ansiotulo - Verotettava ansiotulo) * Vero alarajan ylittävästä tulosta %

Esimerkki:

Henkilön ansiotulo on 70 000€. Ansiotulovero lasketaan seuraavasti:

$$10\,868,18\text{€} + (70\,000\text{€} - 52\,100\text{€}) * 34\%$$

$$= 10\,868,18\text{€} + 6\,086,0\text{€}$$

$$= 16\,954,18\text{€}$$

Lisäksi ansiotulosta verotetaan:

- Kunnallisvero
- Kirkollisvero
- Sairausvakuutusmaksu
- YLE -vero

Yksityinen elinkeinonharjoittaja

VEROTUSMENETTELY

1. Verotettava tulo lasketaan ja vahvistetaan yritykselle
2. Verotettava tulo jaetaan verotettavaksi omistajalta :
 - pääoma- ja ansiotulona
3. Muut tulot (palkat, vuokratulot yms.)

Huomioitavaa:

- verotuksen kohde on yrityksen omistaja, ei yritys
- voidaan jakaa osa puolisolle, jos mukana yritystoiminnassa

Avoimen ja kommandiittiyhtiön verotus

Avoim yhtiö ja kommandiittiyhtiö eivät ole erillisiä verovelvollisia:

- 1) Yhtiölle vahvistetaan elinkeinotoiminnan verotettava tulo
- 2) Yhtiön verotettava tulo jaetaan verotettavaksi
 - yhtiömiesten pääoma- ja ansiotulona
 - jako suoritetaan niiden osuuksien mukaan, jotka yhtiömiehillä on

Osakeyhtiö vastaa veroistaan

Osakeyhtiö on erillinen oikeushenkilö, joka vastaa kaikista velvoitteistaan:

- tuloveron maksaa yhtiö, ei osakkaat
- yhteisövero on 20 % oy:n verotettavasta tulosta

Osakkaat maksavat veroa

- saamistaan palkoista
- saamistaan osingoista (osittain verovapaita)

Tilinpäätös verotuksen pohjana

- Yrityksen verotettava tulo lasketaan tilinpäätöksen pohjalta
- Verotuksen pohjana oltava luotettava kirjanpito ja tilinpäätös

Tilikauden voitto/tappio (tuloslaskelmasta)

+ välittömät verot

= VOITTO ENNEN VEROJA

+ vähennyskelvottomat kulut

- verovapaat tuotot

= VEROTETTAVA TULO